

Як підвищити рівень знань дерматологів, пульмонологів та лікарів інших спеціальностей з питань здорового харчування та нутріофармакології?

Україна належить до країн зі швидкими темпами зростання захворюваності на ожиріння, цукровий діабет та інші захворювання, пов'язані з нераціональним харчуванням, — так звані неінфекційні захворювання. Згідно з прогнозами, до 2030 р. у країнах з низьким та середнім рівнем доходів населення смертність від неінфекційних захворювань збільшиться на 82% порівняно з показником 2008 р. У 2012 р. в Україні було зареєстровано понад 1 000 330 хворих на цукровий діабет, 8 тис. з них діти. За останніх 9 років кількість дітей з цукровим діабетом віком до 6 років у нашій країні зросла вдвічі. За прогнозами, у наступних 10 років загальна кількість випадків смерті внаслідок діабету збільшиться більше ніж на 50%. Значна частина дітей та молоді України страждає від надмірної маси тіла та ожиріння, різко збільшилася частота цукрового діабету не лише 1 типу, а і 2 типу, який традиційно вважали захворюванням дорослих, «помолодшали» жовчнокам'яна хвороба, остеохондроз, існує ризик раптової смерті на уроках фізкультури. Пацієнти з неінфекційними захворюваннями найчастіше страждають на поєднану патологію. Їх частка є значною серед хворих, які звертаються по допомогу до лікарів різних спеціальностей.

Порушення обміну речовин та енергії лежать в основі розвитку не лише неінфекційних захворювань, а й ушкоджень органів і тканин. Вони можуть спричинити виникнення інших захворювань. Нормальний перебіг метаболічних реакцій на молекулярному рівні залежить від нутритивного забезпечення організму. Дефіцит незамінних амінокислот, жирних кислот, вітамінів та мінералів призводить до порушень синтезу ферментів, гормонів та інших регуляторних чинників, а також у клітинних мембранах, поси-

лення процесів вільнорадикального окиснення тощо. Останні досягнення біохімії харчування, експериментальні та клінічні дані щодо лікувального впливу окремих компонентів їжі зумовили появу такого фармакологічного напрямку як нутріофармакологія. Лікування нутрієнтами має значні переваги перед синтезованими хімічними сполуками, оскільки відповідає основному принципу лікування — безпечність.

Зміни в харчуванні потребують вирішення низки проблем, однією з яких є навчання лікарів та населення країни принципам здорового харчування. Впровадження профілактичних заходів неможливе без участі медичних працівників. У нашій країні відсутня цілісна система підготовки лікарів з питань харчування. При всіх захворюваннях обов'язковою складовою комплексу лікувальних заходів має бути корекція харчування. Якщо у вищих медичних навчальних закладах фармакологію вивчають один рік, то питанням харчування, зокрема потребам здорової людини в енергії та харчових речовинах, у програмах кафедр гігієни відведено невелику кількість навчальних годин. Цих знань недостатньо для профілактики захворювань та корекції харчування хворих.

Дієтологія належить до перспективних галузей медицини. Її інтенсивно розвивають у США та країнах Європи. Харчові речовини широко використовують як лікарські засоби для лікування багатьох захворювань людини. Практичний лікар, який несе відповідальність за лікування основного захворювання пацієнта відповідно до його кваліфікації, у більшості випадків не володіє достатньою кількістю знань з корекції обмінних порушень та дієтичної профілактики прогресування цього захворювання. Так, офталь-

молог може прооперувати катаракту, проте він не знає, які дати рекомендації з харчування для профілактики розвитку катаракти. Лікаря-ортопеду простіше замінити зношений суглоб на штучний, ніж призначити харчування, яке б запобігло передчасному старінню та пошкодженню тканин суглобів.

Кафедра гастроентерології, дієтології та ендоскопії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика протягом 15 років на курсах спеціалізації та вдосконалення з дієтології навчає лікарів призначати персоналізоване харчування з урахуванням метаболічного статусу пацієнта, а дієти за Певзнером згадуються лише в історичному аспекті. МОЗ України минулого року відмовилося від номерних дієт за Певзнером, запропонувавши узагальнені рекомендації з урахуванням маси тіла. Та-

кий підхід можна застосовувати лише під час нетривалого перебування пацієнта в стаціонарі, проте він не відповідає основному принципу сучасної дієтології — індивідуальному харчуванню з урахуванням усієї наявної у пацієнта патології, чинників ризику розвитку захворювань, стану всіх видів обміну речовин.

Для підвищення рівня знань лікарів різних спеціальностей щодо здорового та дієтичного харчування, а також щодо застосування нутрієнтів з лікувальною та профілактичною метою на кафедрі в межах Національної школи гастроентерологів і гепатологів України створено Академію здорового харчування та нутріофармакології, яка планує регулярно проводити виїзні сесії для тематичної підготовки лікарів різних спеціальностей з питань дієтології та нутріофармакології.

Попереднє повідомлення

10—11 вересня 2015 року в м. Одесі відбудеться науково-практична конференція Академії здорового харчування та нутріофармакології на тему **«Сучасні аспекти профілактичного та лікувального харчування»**.

На конференції буде висвітлено питання особливостей профілактичного харчування при різних захворюваннях, насамперед профілактика неінфекційних захворювань, питання персоналізованого харчування на засадах доказової медицини.

У конференції візьмуть участь провідні фахівці нашої країни.

Запрошуються лікарі різних спеціальностей.

Місце проведення: *м. Одеса, Французький бульвар, 40, санаторій «Аркадія»*.

Контактний телефон: *+380 (44) 432-04-73 (професор Галина Анатоліївна Анохіна)*.